

WOORD VOORAF

Toen *Documenta* in 1983 van start ging, was er geen enkel gespecialiseerd tijdschrift voor theater in Vlaanderen. Het Documentatiecentrum voor Dramatische Kunst te Gent wou daarom een mededelingenblad oprichten dat tevens een medium zou zijn voor reflectie over het theater in het algemeen, voor historisch werk en afstandelijke kritiek. Van het begin af werd ook veel aandacht besteed aan grondige voorstellingsanalyses, die niet alleen op zich waardevol zijn, maar ook belangrijke bouwstenen vormen voor de theatergeschiedenis.

Overschouwt men de afgelopen vijftien jaargangen, dan blijkt dat *Documenta* heel wat interessant materiaal over deze periode heeft aangebracht. Terwijl het traditionele theater niet verwaarloosd werd, wijdde het blad ook bijdragen aan zowat alle belangrijke nieuwe fenomenen van het theater van de voorbije vijftien jaar. Het jonge theater van de zogenaamde "nieuwe esthetiek", het performance-theater, het danstheater, de "revival" van de opera, het werk van innoverende regisseurs en van nieuwe gezelschappen: over elk van deze onderwerpen bracht *Documenta* beschouwingen en analyses.

Verder was er ook ruimte voor historische bijdragen en beschouwingen over theaterbeleid. Themanummers werden gewijd aan de klassieken in het hedendaagse theater, het figurentheater, de hedendaagse omgang met Shakespeare en aan Botho Strauß. Kortom, alle aspecten van theater in de ruime zin kwamen aan bod.

Geleidelijk aan werd het blad verder uitgebouwd door het invoeren van nieuwe rubrieken. In de rubriek "Terzijde" werd ruimte gecreëerd voor kortere beschouwingen en recensies van hedendaags theater. Op die manier kon een bredere waaier aan onderwerpen geboden worden en werd de band met het levende theater nadrukkelijk bevestigd.

Na een aantal jaren werd ook van start gegaan met "Boekbesprekingen", waarin merkwaardige publicaties uit binnen- en buitenland gesignaleerd en toegelicht worden. De redactie heeft de bedoeling om ten minste de meeste publicaties uit Nederland en Vlaanderen systematisch te recenseren.

Van uitzonderlijk belang was ook het opzetten van een lopende, geannoteerde "Bibliografie voor Noord- en Zuid-Nederland". De bedoeling van deze bibliografie, waarvan nu al de zesenvestigste aflevering verschijnt, is een gemakkelijk consulteerbare informatiebron te creëren waarin alle publicaties in verband met het theater uit noord en zuid gesignaleerd worden. Dit initiatief is uitgegroeid tot een onmisbaar instrument voor al wie zich met theater bezighoudt.

Met bescheiden middelen is *Documenta* aldus een unieke publicatie geworden die een kritische en een wetenschappelijke functie combineert met een informatieve taak. Het tijdschrift heeft zich bevestigd als een belangrijk medium voor de studie van het theater in het algemeen, als een forum voor kritiek en reflectie over het hedendaagse theater, voor essayistisch en historisch werk.

Daarom is voor *Documenta* thans een cruciaal moment van verruiming aangebroken. In een klein gebied als Vlaanderen zijn - zeker voor een relatief gespecialiseerd blad - de medewerking en de verspreiding nu eenmaal beperkt. De jongste tijd werd in Nederland, na het teloorgaan van *Toneel Theatraal* en het *Tijdschrift voor Theaterwetenschap* de nood aan een specifiek theatertijdschrift steeds meer gevoeld. Samenwerking tussen noord en zuid ligt dus voor de hand. Sedert enkele jaren mocht *Documenta* zich trouwens verheugen in een groeiende medewerking vanuit Nederland. Vanaf deze jaargang wordt de redactie uitgebreid met Mieke Kolk, die destijds hoofdredactrice was van *Toneel Theatraal* en thans doceert aan de Universiteit van Amsterdam.

Ook Johan Callens, docent aan de Vrije Universiteit Brussel, die reeds vaak bijdragen in *Documenta* publiceerde, vervoegt zich bij de redactie.

De nauwere samenwerking met Nederland krijgt meteen een concrete uitdrukking in dit eerste nummer. Het bevat namelijk twee bijdragen uit Nederland, respectievelijk van Murat Aydemir en Mieke Kolk, die enkele theoretische beschouwingen koppelen aan voorstellingen uit Nederland. Daarnaast brengt dit nummer een essay over Eugene O'Neill's *More Stately Mansions (Rijkemanshuis)*. Dit opstel is gebaseerd op een recente licentiaatsverhandeling. Ook hier ligt een functie die *Documenta* zal blijven vervullen. Het blad biedt een mogelijkheid tot publicatie, uiteraard in verkorte en aangepaste vorm, van interessante academische scripties.

Voor de volgende nummers stelt de redactie enkele "dossiers" in het vooruitzicht over de *Ten Oorlog* - productie van Blauwe Maandag Cie, over de theaterkritiek als historische bron en over Faust in het recente theater.

Het profiel en de functies van *Documenta* die hoger werden aangegeven, blijven onveranderd. De redactie hoopt echter dat o.m. door de thans ingezette verruiming een "grote sprong voorwaarts" kan worden gemaakt. Meer medewerking, o.m. uit Noord-Nederland, zal het gezichtsveld verbreden, een meer geplande aanpak van bepaalde onderwerpen mogelijk maken en de kwaliteit van het blad versterken.

Jozef DE VOS,
hoofdredacteur